

جمعه — ۱۵ مایس ۱۳۴۱

ایکینچی سنه — نومرو ۳۷

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده

اورخان بك خاننده

ایکینچی قات

ساحب و مدیری

محمد مسیح

ملکی تحریک

آبونه شرائطی :

سنه لکی ۳۵۰

آلتی آیولغی ۱۲۵

فوق العاده نسخهلر

ایچون ۵۰۰ یو ۳۰۰

غروشدر .

مجموعه من هیئتجه

طبعی تقسیم ایدلمزین

آثار احاده ایدلمز.

هر آيك برنجی داره بشنجی كونهلری ميفقار، علمی، ادبی، اقتصادى، فنى رسمى مجموعه در

آجیققلەر ، رەنەسانسی شکیلر . . . بوتون بو متنوع عنصرلر صنعت اثرلرندە قدرتی دوشونجەلرلە قارقووی بر آلمان اوزریندا لیته سە پورونیور .

ناسیونال موزەنوم ، رومان ورونەسانس طرزینک عصری بر طاش افادەسی (پرەنس رەکنیتس) جادە سنک واسەع میدانی اشغال ایله پور . ایکی طرفی ایشلاک جادەلر (انکایز باغچە) سنک پشیل آغاجلارلیه باقان بو ایری بنالک مدخلی (پرەنس رەکنیتس) سوقاغی اوزرندەدەر . موزەیه (پرەنس لوییدبولد) ک مەساولتیه ۱۸۹۵ تاربخندە باشلانیمش . ۱۹۰۰ شەسندە انشآت ختام بولمیشدەر . معمارى غابرییل فون سایدل (آدندە بر آلمان صنعتکاریدەر . بنا ایکی قاتی یوکسەک و مستطیل بر جەبە ایله ایکی طرفە دوغرۇ آجیلەقدەدەر .

مدخل جەبەسی بان قسملرینە عمودوداها دیک بر وضعیئەدەر . ایکی قابو ایله ایجریه کیریپوز . ایکی یانی دیرەکر اوزرینا او طور توش بر وەستولده بولونیور . بورادە دقتی جالب ایدەجک اشیار . موزەیه عائد قاتالوغر ، کتابلر و موزە محافظتە مخصوص قیم . . دیرەکرک باندە ایکی تانە طوط طورویور . بولردن اوکدە بولونانی بر تورک اثریدر . نوزردەکی کتابة و نقشلر تاریخی طوطک ۱۷۱۸ تاربخندە سلطانلردن (مصطفی بن احمد) زمانندە او جاقیلردن (سلیمان سرى) اسمی بر تورک هنروینک بایدیغی سوبلەمکەدەر [۱] . بورادن بویوکجە بر قاتی ایله آلت قات صالونلرینە داخل اولیور . مختلف ادوارک طاش ، اخشاب ، صنعت نورنکاریه فیل دیشندن ، طور اقدن و جامدن معمول اوانی صالونلری کلیور . اسکی باویەرانک بویوک قطعە دە قابوتمە ترسیم ایدیش پلان و خریطەلری (مونیخ) ک قدیم احوالی ، بنالری ، جادەلری کوستەر بر بویوک جسامندە شکیلر و ادر .

بو صالونلری متعاقب اسکی عسکری قیاقلری حایو صالونلرە کیریپوز . بورادە سپادە ، سواری ، طوبیجی و کیچیلکە داڭر زنکین نمونەلر دونکی تازه لکلبە محافظە ایدیلکەدەر .

موزەدە کسندیلرینە عائد اشیارلردن باشقا داها پک چوق ملترک متاعندن بویوک بردقلە ساقلابورلر . ایشتە ۳۷ نومرولو [۱] بورادە عسکری موزەسی مدبری جوادباشانک دقتی جلب ایدەرم . عسکری موزەسی ایچین تارخی بروقیە اولان بو طوطک بویوک قطعەدە بر فوطوغرافینی جلب ایدوب کندی موزەمزدە تشریفاتلری قیسندە بولونیورم .

موزەنوم ناسیونال موزەنوم

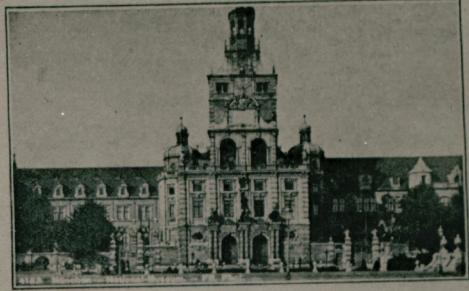
هر مدنی مملکتندە اولدیغی کبی آلمان صنیرلری داخندەدە علم مؤسسەلرینە ، بالخاصە موزەلرە اعتنا ایله باقیدیلری کورولور . طوپلو باشا پشیک مختلف مدنی احتیاجلری قایلان مکتبلر ، کتبخانەلر ، موزلر . . . بوتون بویوکجە یوردلری آلمانیدە الکی اصوللرلە اداره اولونمقدەدەر . باویەرادە آلمان فلاسیک صنعتکدەکرلی بر چوق اثرلری حایو شهرلر واردر . (مونیخ) ، اسکی صنعتی بول اولان شهرلردن بر تانە سیدر . .

باویەرانک تاریخی و قدملی شهری (مونیخ) ، کتیش بر اووانک نوستندە قورولیدر .

(Maximilianeum) سرایندن (مونیخ) ی سیر ایدەرکن اووانک وسعی طانی یشیلاکر ، یریر بوجەلەن کلیسا قولەلری ؛ قدیم دورە عائدو عصری قوجە بنالرلە قاب اولیور . کوزوکرز نوکندە آجیقدن قویولاشاراق مور تهلر ایچندە بیتن بر پەزاز ، بیلکلی صنعتکار الدن چیقمش مناظرە اوینغون بر تابلو بلیریور . غوتیک معمارینک سیوری کرلی ، دیک چتیلی کلیسالی ، قولەلری بویەزازدە آیری بانلرلر تشکیل ائیمکەدەر . کوزلری یوکسەکدە اولان آلمان ملتک آبدەلری ، نولری وحتی باشلرینە کیدکاری شاقارلرینە قدار هر شیلری بر یوکسەکک آبدەسنی طاشسیور . اولرک بو بویوک دیلەکرلی کسندیلرینە غوتیک معاریسی مال ایتدیرمش و بو (ستیل = طرز) ایچمیرستە کسندی غرورلری قاتماق امکاتی بولمیشلردر . مختلف دور صنعتلری نوزندە طاشیان (مونیخ) دە یونان فلاسیک صنعت تیبلرینە قارشى وورغون بر صنعت دوری نظرلرە ایلبیشور . باویەرا قوللاردن (برنجی لودیغ) زمانی . .

قدیم یونان معمارینک فیزز ، قورنیش ، دیرکری . . بو دوردن اعتباراً آلمان صنعت نورنکارندە قوللانیلان برر عنصر اولماقدەدەر .

اسکی یونان معمارینک مرمر انشا آتندە کوزول شکیل و طانی کولکلرلە ایچی چکن آبدەوی تیپلری باویەرا اراضیسندە تحوللە حیاتە باشلابور . بوتائیر بالکرز دوتە عائد اثرلردەدە کیلدر . آلمان معمارلری تازه انشا ایتدکری زمانە بنالرندە بیله اقتصادى اندیشەلرە یواسکی ذوقی اوقشامایە چالیشورلر . رومان اصولی

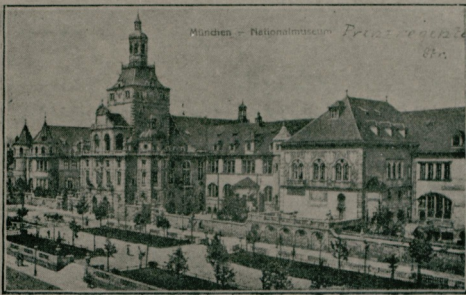

« ناسیونال موزیم » ک جهیدن کورونوشی

صالون تمایله شرقی ملت لرندن تورک ، عرب ، عجم اشیا سینه تخصیص ایدیشدر . بوراده تورک کوزمل ایشلی بویوک بر توغلی چادیرنی ، سلاحرینی ، قلیجرینی کوروپورز . موزمک آلت قتنده کی سالونلرده بوشایاری سیر ایتکدن صوکرآ مردیونه یوقاری قته جقبورز . آمان یارنی اوراده اشیا نوعدن نلری یوق . اک اوفاق شیدن اک بویوکنه قادار بیک بر چشید اشیا صیرا ایله سالونلره یرله شدیریلیش . بونلر حقتده بوتون بر معلومات ایدیمک ایچین انسانک کونلرینی فدا ایتسی لازمدر . یوقارده کی سالونلرده چوق قیمتی اثرلر واردو . صیرا ایله سالونلری دولاشدیغمز زمان آلمان ملتک بوکونکی مرتبهیه واصل اولیق ایچین جالیشان بویوک قرالارینک رسملرینی حاوی سالونلرده بولونیورز . دیوارلری جسامت طبعیده پایلمش تابلولر اشغال ایله یور . برکوشده آلمانیایی دیرلتن (فون بیساق) ک عصایی ، باشنه کیدیکی شاقسای . بر سالونده نفیس اشیارله برلکیده موسیقیشناس (واغنر) ک یاز یانی نوطه سی وامضایی دوریور . پک بویوک امکار و باورلر صرف ایدیلرک تدارک اولومش بوده کرلی تاریخی آثاری احتوا ایدن سالونلردن کجبورز . یرلی و بیانیجی منسوجاتله بزمنش باشقا سالونلره داخل اولویورز . بوراده دور ، دور آلمان ملتک کیدیکی قوستوملری ، شاپقارلی ، الرنده طوطقاری باستونلری ، آباقلرینه کیدکاری آباق قابری . بو قوستوم سالوننده دیگر اقوامک قوستوم اورنک لری ده بولونمقده در . صوکرآ بویوک بر سالونده آلمان دستکاهلرنده پایلمش منسوجاتی ، ایشله مملی و رسملی خابلری ، ایپک قوماشلری سیر ایدیورز . آلمان ،

انکلیز ، فرانسرلرک مختلف تاریخلرده اعمال ایتدکاری جب و دیوار ساعترینی جمع ایدن سالوندن کجهرک اسکی آلمان کتاب علمی ایچند یز . بوراده مطبوع وال یازماسی اسکی میناتورلی کتابلر جامکانلر ایچنده محافظه ایدیلکده در . آثار اعتباریه بوندن داها زنکیین اولان استانبول اوقاف اسلامییه موزمسنک بوقدار کوستوریشی یوقدر . قانونی سلطان سلیمان عمارت لری ک قارا کلک یر اوطلرند بولونان یزم اونفیس اثرلری می بیلیم یورم کونده قاج کیشی زیارت ایدیور . اون سنهیه یاقین بر زمان اولیورکه موزه آچیلمشدر . مع الاسف اورتاده آلان منتظم بر قاتالوگی یوقدر . مدیرلردن معمار محمدعلی پک ، زماننده قاتالوغ پایماق ایچون پک چوق چالیشم شدی . فقط بوتشینی اکال ایچندن موزمینی ترک ایدوب کیتدی . امید ایدرم موزمک بویوک احتیاجنی بکی مدیری ساسی پک تلافی ایدور وموزمینی ، اوپله اوزاق بر یرده دمکیل ، یاقین سرایلردن بریسته نقل ایتمه لیدر . مملکت میزی کورمکه کلن اجنبیلر وزیرت ایتک ایسته بن خلقمیز ایچونده بر قولایلقدیر . سوزلری اوزاتاراق استانبول موزمسنه قدار کیتدم .

ناسیونال موزیم سالونلرینی کره رکن اوپله جانی لو حاهر قارشیسینه بولونیورز که انسان آلمان طوپراقلری اوزرتده باشقا ایلارکده کوزده لک لک لری قماشیه فرصت بولویور . بیشیلانکر ایچورسینه طوغلدهن انشا ایدیش جسم آلمان آبدلرینی ، قیاقلریله آلمان کوی عالمی سیر ایدرکن دیگر بر سالونده ایتالیا صنعتکارلری طرفندن پایلمش ایشالیانک مونومانثال بنالری کوروپورز .

« ناسیونال موزیم » ک یادن کورونوشی

بالونه و طیاره لر

هوا ده طورق و حرکت ایلمک ایچین اسکیدنری دوشونلش اولان ترتیبات صرف تجربی اولمایوب قوانین طبیعه نك صور مختلفه تطبیق و اکاکوره اخذ ایدلش اولمستندن عبارتدر . بالون و طیاره دیدیکمز ایکی آلت طیاره لک . شکلی و صورت انشالری نك اختلافی ، تابع اولدقلری مختلف ایکی قانونه کوره اخذ ایدلش اولملرندن نشئت ایدر . بوتونلردن برنجیسی هر هانکی بر سیالده موازننده طورده بیلیمک حادثه سی تولید دیکری ایسه صرف حال حرکتک مالد اولوب متحرک بر جسمک ، محیطنه اجرا ایلمه چکی تأثیره قارشى محیط طرفندن کسندینکده برعکس تأثیر ایله متأثر اولمسی اساس میخانیکینى تشکیل ایدر . ایسته بالونلر برنجی قانوندن ، طیاره لده ایکسچی قانوندن حیقمشدر .

آرشیمدک نامنه مضاف اولان برنجی قانونه کوره هوا ده طورده بیلیمک ایچین بالون دیدیکمز جسمک آغیرلنك، یرینی اشغال ایلمه چکی هوانك وزننه مساوی اولمسی ایجاب ایدر . بر متره مکعبی هوانك وزنی تقریباً بر کیلو گرام ایکی یوزگرام اولمستنه نظراً بر بالونك سبت و ایپلری و بالذات بالونك قاشی و بالونه راکب اوله جقنك مجموع وزنلری بالقرض ایکی یوزکیلو اولدنی قبول ایدیلیرسه اقسام مترکیبی وراصدک هوا ده طوته بیلیمک ایچین بالونك ایکی یوز متره مکعبی بر هوا کشته سنک یرینی اشغال ایلمسی اقتضا ایدر . یعنی تقریباً دوت متره نصف قطری حائر بر کره اولمسی اقتضا ایدر . یری اشغال اولنان هوانك وزنی ایله [قوه رفیه] بالون مجموع وزنی میاننده کی تفاضل [قوه صعودیه] بالونی یوقاریه حرکت ایتدیر . هوانك ارتفاعات مترایدده کثافتک آزالمسی و بناء علیه عین حمده کی هوا وزننك اکسیلمه سی دولایسیله شاقولی استقامتده عکس جهته متوجه ایکی قوتدن عبارت اولان هوانکی وزن آراسته ده تحصیل ایده جک مساوتدن ناشی بالون حرکت صعودیه دن قالمه رق موازنت سکونیه به داخل اولور . ایستنه یل ان ارتفاع حیقعم ایچین اولجه مجموع وزنه داخل ایدیلیرک برابرجه آلتش اولان قوم طورده لری آتیلق صورتیه تفاضل قسمت حاصل و بوسورته ده زاده صعود تأمین ایدیلیر . بالونلرک سکونتى هوا ده شاقولی استقامتده صعودی و متحرک هوا ده ايسر و زکارک

کونمده کون . . .

آریور ، کوندن کونه قاب ایدیور رنکنى تسلیسز قلبنه دردی قاناد کریور .
یاندیقه بویه کوکلی اونودی آهنکنى
صرعه لی خاطرله ر سسند جان وریور .

هرکس اوکا ، اوزاقدن « آغلاماور » ديسند ده
کوزی یوقدر یوقانی جهانک نشسته سنده
صرعه لی خاطرله ر جان وریور سسند ده
قارا کللر کوزینک رنکندن اورریور .

سوکى : یالان ، سعادت : رؤیا ، هرشی افسانه ..
بو مچران کولرند هب ایچنه ایچنه
رنکنى قاب ایدیور ، اریور کوندن کونه
کوندن کونه رنکنى قاب ایدیور ، آریور .

مکی سهر

دیکر بر سالونده ماوی ده کیزیله اوزرندن دومانلر ایچمه
ر یسند آتش فیشقیران وه ژویانار طانی انکلرند بولونیوروز .
بر باشقا سالونده عرب بدوی عالمی دوله لری و چو جوقلری ایله
قادیلر نی و اراککلر نی .. او بر سالونده تورک دولت تشکیلاتی
زمانلرینه عائد قیافتلرله عسکرلری و اوکونکی اداره آداملری ..
بوتون بوتارنجی خاطرله رله دولو اولان سالونلری کوردکدن
سوکرا نی بر انطباعله موزه دن آریلیوروز .. هفته نك بوتون
کونلرند زيارتحیلر آه چیق اولان موزه ده بازار کونلری ایچین
دخولیه یوقدر و اوکونی بوتون آلمان خلقی چو جوقلرله بر لکده
کزیورلر . موزه دن دونه رکن نکلکتمزده کی موزه لری و خلقک
کوسته ردیکی لاقیدی نی خاطر لادم . ملتلر کندیلری نی ای بیلمه دن
باشقار نی نه قدار چوق اوکره نسلر کافی ده کیلدر . اولنک ایچین
تورک ایلمنک هر شهرندده احتیاجه کوره بویه ملی موزلر
تأسیس ایدیلیدر . یالکز موزه لر کشادی بواجیجی تأمین
کفایت ایتمه عینی زمانده تألیف و ترجمه هیئت ملی موضوعلر
اوزینه یازیش اثرلری کوزه تلی و ساتون آلوب باصدیر مالیدر .
بوکون تورک حرشه دائر اورتاده موجود بر اثریمز یوقدر .
طبیعی بویوسفزلق بوتون تورک ملت ایچین بر عارده . کسندی
وکسندیسندن دوغش اثرلری و اونلرک یارایجیلری بیلمه ی
زواللی تورک لکه آجیورم ..

شهاب الدین